

สรุปโดย นางสาวนาถพร วรรณศิลป์

หน่วยงาน ฝ่ายสื่อสารองค์กร สำนักบริหารกลาง

1. บริบท หรือความเป็นมา

“สร้างภาพ...เพื่อการประชาสัมพันธ์” ในที่นี้หมายถึงการถ่ายภาพ สำหรับใช้ในงานที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน เพื่อเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับองค์กร ซึ่งการถ่ายภาพนั้น ถือเป็นศิลปะแขนงหนึ่ง โดยอดีตการถ่ายภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อบันทึกเหตุการณ์ ความทรงจำ และใช้แทนการวาดภาพ ต่อมาเมื่อเทคโนโลยีกล้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นกล้องฟิล์ม กล้องดิจิทัล รวมถึงกล้องในสมาร์ทโฟน ทำให้การถ่ายภาพมีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันมากขึ้น ทั้งในด้านเพื่อความบันเทิง ด้านงานประชาสัมพันธ์ ด้านการศึกษา การตลาดออนไลน์ และด้านอื่น ๆ

บริบทนี้ จะกล่าวถึง การสร้างภาพ หรือการถ่ายภาพ เพื่อใช้ในงานด้านการประชาสัมพันธ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประชาสัมพันธ์การดำเนินงานขององค์กร และเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีสู่สาธารณชน ดังนั้น การถ่ายภาพจึงไม่ใช่เพียงแค่การกด ชัตเตอร์ แต่คือการสร้างสรรค์ภาพถ่ายให้สามารถสื่อสารได้ตรงตามวัตถุประสงค์ มีคุณภาพ และใช้ในงานประชาสัมพันธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. วิธีการ / ขั้นตอน หรือกระบวนการที่ได้เรียนรู้

วิธีการ / ขั้นตอน ในการถ่ายภาพที่สำคัญ เพื่อให้ภาพมีคุณภาพ และสามารถนำไปใช้งานได้จริง

1. การกำหนดวัตถุประสงค์ เมื่อได้รับหน้าที่ให้ช่างภาพ ควรคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการถ่ายภาพว่าถ่ายเพื่ออะไร เช่น ใช้ทำสื่อ / ข่าวประชาสัมพันธ์ ใช้ประกอบการรายงาน หรือใช้เก็บบันทึกกิจกรรม

2. การเตรียมอุปกรณ์ การเลือกกล้อง หรือสมาร์ทโฟนที่เหมาะสม การตรวจสอบ Battery , Memory Card , Lens , Flash ให้มีความพร้อม หรือแม้ไม่มีการถ่ายภาพ ก็ควรเตรียมความพร้อมของอุปกรณ์อยู่เสมอ

3. การวางแผนมุมมองและองค์ประกอบภาพ การกำหนดตำแหน่งผู้ถ่าย แสง เงา และฉากหลังให้มีความเหมาะสม

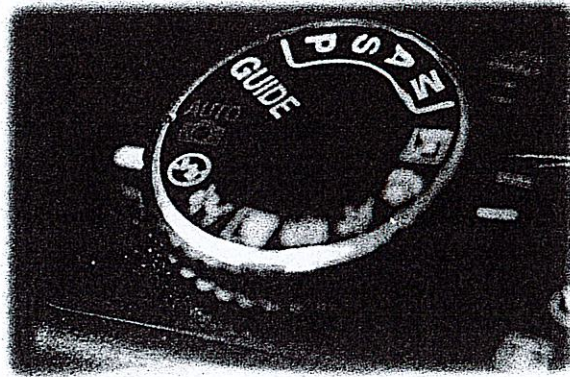
3.1 กรณี งานภายในองค์กร ผู้ทำหน้าที่ช่างภาพสามารถประเมิน ตำแหน่งการยืน แสง เงา และฉาก ให้มีความพร้อม โดยการทดสอบถ่ายภาพ และปรับตำแหน่ง แสง ให้มีความสมดุล

3.2 กรณี งานภายนอก ที่ไม่สามารถควบคุมตำแหน่ง แสง เงาได้ จึงเป็นหน้าที่ของช่างภาพ ต้องประเมินหน้างาน และปรับโหมดกล้องตามสถานการณ์จริง

4. การจัดองค์ประกอบบุคคลหรือวัตถุ จัดวางภาพให้ดูเป็นธรรมชาติ ชัดเจน ไม่รบกวนสายตา และมืองค์ประกอบครบถ้วนในสิ่งที่ต้องการสื่อสาร

5. ลงมือถ่ายภาพ เลือกโหมดถ่ายภาพที่เหมาะสม เช่น โหมดบุคคล โหมดกลางคืน อื่นๆ และปรับค่าการวัดแสงด้วยตนเองให้เหมาะสมกับสถานการณ์

โหมดถ่ายภาพที่ควรทราบเบื้องต้น มีดังนี้

1. Auto Mode (โหมดอัตโนมัติ)

ลักษณะ : โหมดนี้จะวิเคราะห์ค่าแสงและตั้งค่าต่างๆ ให้โดยอัตโนมัติ เหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการความสะดวก ไม่ต้องการปรับตั้งค่าที่ยุ่งยาก ไม่ว่าจะเป็น ค่าแสง ความเร็วชัตเตอร์ รูรับแสง หรือ ISO

เหมาะสำหรับ : มือใหม่ที่เพิ่งเริ่มต้นถ่ายภาพ เนื่องจากใช้งานง่าย ถึงแม้ผู้ใช้งานไม่มีความชำนาญในการปรับตั้งค่า

ข้อดี : เป็นโหมดที่ใช้ง่าย สะดวก รวดเร็ว

ข้อจำกัด : ไม่สามารถควบคุมรายละเอียดของภาพได้

2. P Mode (Program Mode)

ลักษณะ : โหมดการถ่ายภาพที่อัตโนมัติที่กล้องจะตั้งค่าความเร็วชัตเตอร์และรูรับแสงให้โดยอัตโนมัติ เพื่อให้ได้ค่าแสงที่เหมาะสม แต่ผู้ใช้อย่างยังสามารถปรับค่าอื่น ๆ ที่สำคัญได้ เช่น ISO , White Balance , ค่าชดเชยแสง (Exposure Compensation) , และ Picture Style เพื่อควบคุมลักษณะภาพที่ต้องการให้ดียิ่งขึ้น

เหมาะสำหรับ : ผู้ที่ต้องการเริ่มต้นทำความคุ้นเคยกับการใช้งานกล้อง โดยไม่ต้องกังวลกับการปรับค่ารูรับแสงและชัตเตอร์

ข้อดี : สามารถควบคุมภาพได้มากขึ้น มีอิสระในการควบคุมกล้องได้มากกว่าโหมด Auto

ข้อจำกัด : ไม่สามารถเลือกค่ารูรับแสงหรือความเร็วชัตเตอร์ได้

3. S / Tv Mode (Shutter Priority / ความเร็วชัตเตอร์สำคัญ)

ลักษณะ : ผู้ใช้งานกำหนดค่าความเร็วชัตเตอร์ (Shutter Speed) เอง โดยกล้องจะปรับค่ารูรับแสง (Aperture) และ ISO โดยอัตโนมัติเพื่อให้ได้ภาพที่มีแสงพอดี

เหมาะสำหรับ : ผู้ใช้ที่ต้องการควบคุมการเคลื่อนไหว เช่น กีฬา น้ำตก หรือการถ่ายรถที่วิ่งเร็ว

ข้อดี : ควบคุมการหยุดหรือการลากเส้นแสงได้

ข้อจำกัด : ถ้าเลือกชัตเตอร์เร็วเกินไปในที่แสงน้อย ภาพอาจมืด

4. A / Av Mode (Aperture Priority / รูรับแสงสำคัญ)

ลักษณะ : โหมดที่ผู้ใช้กำหนด รูรับแสง (f-stop) เอง โดยให้กล้องคำนวณและปรับความเร็วชัตเตอร์ อัตโนมัติ เพื่อให้ภาพได้รับแสงที่พอดี

เหมาะสำหรับ : การถ่ายบุคคลหรือวัตถุที่ต้องการให้ฉากหลังเบลอ (ใช้รูรับแสงกว้าง ค่า f น้อย) หรือ ภาพชัดลึก (ใช้รูรับแสงแคบ ค่า f มาก) โหมดนี้เหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการควบคุม ระยะชัดลึก ของภาพ เช่น การถ่ายภาพบุคคลที่ต้องการฉากหลังเบลอ หรือ ถ่ายภาพวิวที่ต้องการความคมชัดทั้งภาพ

- รูรับแสงกว้าง (ค่า f ต่ำ) เช่น $f/1.4$, $f/2.8$ ทำให้ภาพที่ได้มีระยะชัดตื้น (ชัดเฉพาะจุด โบกี้เบลอ) เหมาะกับการถ่ายภาพบุคคล

- รูรับแสงแคบ (ค่า f สูง) เช่น $f/16$, $f/22$ ทำให้ภาพที่ได้มีระยะชัดลึกมาก (ชัดตั้งแต่ฉากหน้าถึงฉากหลัง) เหมาะกับการถ่ายภาพทิวทัศน์

ข้อดี : ควบคุมระยะชัดลึกได้ง่าย ภาพถ่ายมีมิติ

ข้อจำกัด : หากแสงน้อย อาจได้ภาพสั่นไหวหากไม่ได้ใช้ขาตั้งกล้อง

5. M Mode (Manual Mode)

ลักษณะ : โหมดการถ่ายภาพที่ผู้ใช้งาน ต้องควบคุมการตั้งค่าทุกอย่างเอง ได้แก่ รูรับแสง (Aperture) , ความเร็วชัตเตอร์ (Shutter Speed) , และค่าความไวแสง (ISO)

- รูรับแสง (Aperture) ควบคุมปริมาณแสงที่เข้ากล้อง และส่งผลต่อระยะชัดลึกของภาพ

- ความเร็วชัตเตอร์ (Shutter Speed) ควบคุมระยะเวลาที่เซ็นเซอร์รับแสง และส่งผลต่อการจับภาพการเคลื่อนไหว (ภาพนิ่ง หรือ ภาพเบลอ)

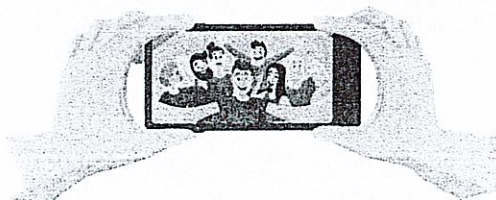
- ค่าความไวแสง (ISO) ควบคุมความไวต่อแสงของเซ็นเซอร์ และส่งผลต่อคุณภาพของภาพ

เหมาะสำหรับ : ผู้ที่ต้องการควบคุมภาพอย่างสมบูรณ์ เช่น งานสตูดิโอ ถ่ายกลางคืน หรือภาพสร้างสรรค์

ข้อดี : ผู้ใช้สามารถสร้างสรรค์ผลงานภาพที่ตรงกับจินตนาการได้มากที่สุด

ข้อจำกัด : ใช้งานยากสำหรับมือใหม่ เนื่องจากต้องใช้เวลาปรับค่ามากขึ้น

นอกจากนี้ กรณีมีเหตุฉุกเฉิน กล้องไม่สามารถทำงานได้ Memory ขัดข้อง หรืออื่น ๆ การแก้ปัญหาที่ดีที่สุดคือการใช้กล้องจากสมาร์ทโฟน ดังนั้น เราควรเรียนรู้การถ่ายภาพจากสมาร์ทโฟนเบื้องต้น เพื่อให้ได้ภาพถ่ายที่มีคุณภาพ และสามารถนำมาใช้ในประชาสัมพันธ์ ควรมีความรู้เบื้องต้น ดังนี้

1. เช็ดเลนส์กล้องสมาร์ทโฟน

ควรทำความสะอาดเลนส์ทุกครั้งก่อนใช้งาน เพื่อขจัดฝุ่น และรอยนิ้วมือ ซึ่งเป็นสาเหตุหลักของภาพที่ไม่คมชัด

2. ใช้แสงธรรมชาติ

การใช้แสงธรรมชาติ หลีกเลี่ยงการใช้ Flash ที่อาจทำให้ภาพดูแข็ง และไม่ใชเป็นธรรมชาติ

3. การโฟกัสจุดสำคัญ

แตะที่หน้าจอสมาร์ทโฟน เพื่อกำหนดจุดโฟกัส หากต้องการปรับความสว่างของภาพ ให้เพิ่มหลังการโฟกัสภาพ

4. เปิดใช้งานเส้น Grid (เส้นตาราง)

เพื่อช่วยในการจัดองค์ประกอบภาพตามกฎสามส่วน (Rule of Thirds) หรือการสร้างสมดุลของภาพ

5. องค์ประกอบภาพ

จัดวางองค์ประกอบในภาพให้ครบถ้วน กดถ่ายภาพซ้ำมากกว่า 1 ภาพ เพื่อให้ได้ภาพและบริบทของผู้ที่อยู่ในภาพที่ดีที่สุด

6. หาเส้นนำสายตา

ใช้เส้นถนน เส้นอาคาร เพื่อนำสายตาไปยังจุดสนใจ และจัดวางวัตถุให้เกิดสมดุลซ้าย - ขวา , บน - ล่าง เพื่อสร้างภาพให้สมดุลยิ่งขึ้น

การตั้งค่าและการใช้งานกล้อง

1. โหมด HDR

ใช้โหมดถ่ายภาพ HDR เพื่อเก็บรายละเอียดของทั้งส่วนสว่าง และส่วนมืดของภาพที่มีความต่างของแสงสูง เช่น ภาพย้อนแสง

2. โหมด Night Mode

ใช้สำหรับถ่ายในที่แสงน้อย หรือตอนกลางคืน เพื่อให้ได้ภาพที่คมชัด และเก็บรายละเอียดได้ดี

3. โหมด Portrait

โหมดถ่ายภาพบุคคล เพื่อให้ตัวแบบเด่นขึ้น โดยการละลายฉากหลัง

การเพิ่มความคมชัดและลดภาพสั่น

1. ขาตั้งกล้อง

การใช้ขาตั้งกล้อง ช่วยทำให้ภาพนิ่ง โดยเฉพาะเมื่อถ่ายในที่แสงน้อย หรือต้องการจัดองค์ประกอบภาพอย่างแม่นยำ

2. ฟังก์ชันระบบกันสั่น (OIS)

สมาร์ทโฟนรุ่นใหม่ มีระบบกันสั่นเพื่อช่วยให้ภาพไม่เบลอ แม้ผู้ถ่ายจะมีมือไม่นิ่ง

การตกแต่งภาพ

การใช้แอปพลิเคชันเพื่อแต่งภาพ เพื่อให้ได้ภาพที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น โดยสามารถแต่งภาพได้เพิ่มเติมได้จากแอปพลิเคชัน เช่น Lightroom หรือ Snapseed หรืออื่น ๆ เพื่อปรับแสง แต่งสี หรือเพิ่มความคมชัดของภาพ ข้อควรระวัง การแต่งภาพต้องไม่มากเกินไปจนเกินความเป็นจริง

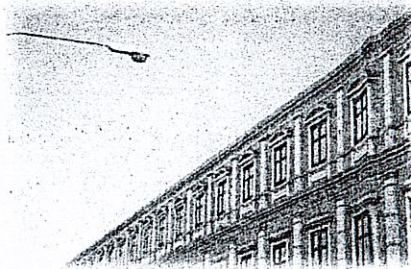
3. เทคนิคหรือกลยุทธ์ที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้

3.1 หลักการถ่ายภาพเพื่อประชาสัมพันธ์

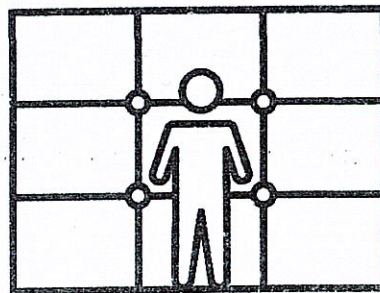
3.1.1 การวางแผนล่วงหน้า ตรวจสอบรายละเอียดงาน วัน เวลา สถานที่ และทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ของภาพที่ต้องการอย่างละเอียด

3.1.2 การจัดองค์ประกอบภาพ (Composition)

- จัดวางบุคคล หากถ่ายภาพหมู่ ให้บุคคลยืนสลับกันสูงต่ำเพื่อไม่ให้ภาพดูราบเรียบ และจัดวางบุคคลสำคัญให้อยู่ตรงกลางภาพเสมอ
- ใช้เส้นนำสายตา การสร้างเส้นนำสายตา เช่น เส้นอาคาร เส้นถนน เพื่อนำสายตาผู้ชมไปยังจุดสนใจสำคัญ

- กฎสามส่วน จัดวางจุดสนใจของภาพให้อยู่บนเส้นตัดของภาพตามกฎสามส่วน เพื่อให้ภาพดูน่าสนใจและมีความสมดุล

3.1.3 การจัดแสง

- ใช้แสงธรรมชาติ เลือกใช้แสงธรรมชาติที่อ่อนโยนเพื่อสร้างความรู้สึกเป็นธรรมชาติ
- หลีกเลี่ยงแสงจ้า หากจำเป็นต้องถ่ายในที่แสงจ้า ควรใช้แฟลชโดยปรับค่า ISO ต่ำที่สุด เพื่อรักษาคุณภาพของภาพ

3.1.4 การเลือกมุมกล้อง

- ระดับสายตา ตั้งกล้องในระดับสายตาของบุคคล เพื่อให้ภาพมีความสมดุล และมีมุมมองที่ดูเป็นธรรมชาติ

- มุมต่ำ การจัดมุมกล้องให้ต่ำกว่าระดับสายตา ช่วยทำให้ภาพดูมีพลังและดูสง่างามมากยิ่งขึ้น

3.1.5 การสื่อสารเรื่องราว

- การสร้างอารมณ์ภาพ เลือกช่วงเวลาและแสงที่เหมาะสม เพื่อสื่ออารมณ์ของภาพ เช่น ความมีพลัง ความสุข ความสำเร็จ

- ความครบถ้วนสมบูรณ์ ภาพต้องให้ข้อมูลครบถ้วน เพื่อให้ผู้ชมเข้าใจเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่ต้องการสื่อ โดยตอบคำถาม "ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร"

3.1.6 การเลือกอุปกรณ์และการจัดการ

- การตรวจสอบอุปกรณ์กล้อง ก่อนถ่ายภาพ ควรตรวจสอบ Battery , Memory Card , Lens , Flash ให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ

- การเช็ดเลนส์ ก่อนถ่ายภาพทุกครั้งควรเช็ดเลนส์กล้องให้สะอาด เพื่อให้ได้ภาพที่คมชัด

- การถ่ายภาพซ้ำ การถ่ายภาพซ้ำในมุมเดิมอย่างน้อย 2 - 3 ครั้ง เพื่อภาพที่ดี และเหมาะสมที่สุด

- การถ่ายภาพหลากหลายมุม ควรเก็บภาพทั้งแนวตั้งและแนวนอน เพื่อใช้สำหรับผลิตสื่อต่าง ๆ และเลือกใช้ได้ตามความเหมาะสม

ข้อควรระวังในการถ่ายภาพเพื่อการประชาสัมพันธ์

หลีกเลี่ยงองค์ประกอบที่ไม่เหมาะสม เช่น ภาพพระบรมฉายาลักษณ์ (กรณีงานที่ไม่เกี่ยวข้อง) หรือวันที่และเวลาที่ปรากฏในภาพ

จัดเตรียมฉากและสถานที่ให้เรียบร้อย ก่อนเริ่มถ่ายภาพ ควรตรวจสอบความพร้อมของการจัดฉากสถานที่ รวมถึงบุคคลให้เรียบร้อย

การเลือกฉากหลังที่เรียบง่าย ทั้งนี้ เพื่อลดสิ่งรบกวน และทำให้วัตถุเด่นชัดขึ้น

การตรวจสอบและแก้ไข ตรวจสอบภาพหลังการถ่าย หากไม่ชัด หรือองค์ประกอบยังไม่ดี ควรถ่ายซ้ำทันที

ใช้การปรับแต่งเล็กน้อย เช่น ปรับแสง สี ความคมชัด เพื่อให้ภาพสมบูรณ์ยิ่งขึ้น แต่ไม่ควรแต่งภาพมากเกินไปจนเป็นจริง

ให้เกียรติผู้ร่วมงาน การปฏิบัติต่อบุคคลที่ถ่ายภาพด้วยความสุภาพและให้เกียรติ

การจัดเก็บและสำรองไฟล์ ตั้งชื่อไฟล์และจัดหมวดหมู่เพื่อให้ง่ายต่อการค้นหา เช่น วันที่ / ชื่องาน / สถานที่

4. ประเด็นความรู้ที่สำคัญ

การถ่ายภาพเพื่อการประชาสัมพันธ์ (PR Photography) คือ การเข้าใจวัตถุประสงค์ของภาพ เช่น เพื่อบอกเล่าเรื่องราว , สร้างภาพลักษณ์ , หรือเพื่อการโฆษณาสินค้า รวมถึงความสามารถในการสื่อสารเรื่องราวและข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านเทคนิคการจัดองค์ประกอบภาพที่น่าสนใจ การเลือกช่วงเวลา , แสงที่เหมาะสม การใช้เทคนิคการถ่ายภาพ การโฟกัส การจัดมุมกล้อง การสร้างสรรค์ภาพที่สวยงามและมีความหมายตามวัตถุประสงค์ โดยคำนึงถึงจริยธรรม และความรับผิดชอบต่อผู้รับสาร และสังคมด้วย

1. การเข้าใจวัตถุประสงค์ของภาพ คือ การสื่อสารความหมาย ภาพที่ดีจะช่วยให้ผู้รับสารอ่านเข้าใจเนื้อหา รายละเอียดของเรื่องราว และบุคคลที่เกี่ยวข้องในงานได้อย่างชัดเจน โดยไม่ต้องอาศัยคำอธิบายมาก

2. สร้างภาพลักษณ์ ภาพถ่ายมีบทบาทสำคัญในการสร้างภาพลักษณ์ที่ดี น่าจดจำ และน่าชื่นชมให้กับองค์กร หรือผลิตภัณฑ์

3. บันทึกเหตุการณ์ ภาพถ่ายสามารถเก็บรักษาความทรงจำ และเหตุการณ์สำคัญไว้ได้อย่างสมบูรณ์

4. การถ่ายภาพเพื่อ “ใช้งาน” ต่างจากการถ่ายภาพเพื่อ “งานศิลป์” ตรงที่ต้องตอบโจทย์การสื่อสาร

5. ความชัดเจน คุณภาพ และความถูกต้องสำคัญที่สุด

6. องค์ประกอบภาพและการใช้แสงเป็นหัวใจหลักที่ทำให้ภาพน่าสนใจ

7. การวางแผนและการเตรียมพร้อมก่อนการถ่ายภาพ จะช่วยลดข้อผิดพลาดและเพิ่มประสิทธิภาพได้อย่างดีเยี่ยม

8. การเก็บรักษาภาพ และไฟล์อย่างเป็นระบบ จะช่วยให้ค้นหาและใช้งานได้ง่าย

5. บทสรุป

การถ่ายภาพสำหรับใช้งานไม่ใช่เรื่องยาก หากผู้ถ่ายภาพมีความเข้าใจ ทั้งในด้านวัตถุประสงค์ วิธีการ และเทคนิคที่เหมาะสม การวางแผนที่ดี และการเลือกใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม จะช่วยให้ได้ภาพที่มีคุณภาพ สามารถนำไปใช้สื่อสารในด้านการประชาสัมพันธ์ งานขององค์กร หรืออื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ภาพถ่ายที่ดีจึงไม่ใช่เพียงการบันทึกเหตุการณ์ แต่ยังเป็นเครื่องมือที่สร้างคุณค่าและเพิ่มพลังในการสื่อสาร เรื่องราว ความหมาย และสร้างความเข้าใจที่ดีต่อบุคคลหรือหน่วยงาน เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดี และบรรลุวัตถุประสงค์ในการประชาสัมพันธ์ โดยเน้นองค์ประกอบภาพที่ครบถ้วน ถูกต้อง ชัดเจน สื่ออารมณ์ มีความหมาย และการคำนึงถึงบริบทของสื่อที่จะนำไปใช้ เพื่อให้ภาพถ่ายเป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพในการประชาสัมพันธ์ และสร้างการรับรู้ที่ดีต่อสาธารณะ